

Složeni koncepti modula fakturiranja u poslovnim programskim aplikacijama

Vlašić, Magdalena

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:211:536413>

Rights / Prava: [Attribution 3.0 Unported](#)/[Imenovanje 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: 2024-08-17

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Magdalena Vlašić

**SLOŽENI KONCEPTI MODULA
FAKTURIRANJA U POSLOVNIM
PROGRAMSKIM APLIKACIJAMA**

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Magdalena Vlašić

JMBAG: 0016139521

Studij: Primjena informacijske tehnologije u poslovanju

**SLOŽENI KONCEPTI MODULA FAKTURIRANJA U POSLOVNIM
PROGRAMSKIM APLIKACIJAMA**

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Izv. prof. dr. sc. Igor Pihir

Varaždin, rujan 2022.

Magdalena Vlašić

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autorica potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Tema ovog završnog rada vezana je uz modul fakturiranja u poslovnim programskim aplikacijama. Kao primjer takve aplikacije koristit će se aplikacija TRENIS koju sam imala prilike upoznati na kolegiju Poslovne programske aplikacije u primjeni. U radu će biti opisani dokumenti koji se koriste u procesu fakturiranja – ponuda, predračun, faktura i obavijest o knjiženju. Prikazani će biti procesni, podatkovni i programski pogledi na modul fakturiranja u poslovnim programskim aplikacijama te će biti napravljen primjer u aplikaciji TRENIS koji obuhvaća ranije spomenutu teoriju. Na kraju možemo zaključiti da su poslovne programske aplikacije vrlo bitne za svako poduzeće jer uvelike olakšavaju i ubrzavaju poslovanje. Samim time što su svi moduli međusobno povezani, postoje gotovi obrasci u koje se unose podatci ovisno o kupcu i narudžbi, podatci se mogu spremati, dokumenti se mogu učitati, ispisati i slično.

Ključne riječi: poslovne programske aplikacije, ponuda, predračun, račun, obavijest o knjiženju, odobrenje fakture, složeni koncepti modula fakturiranja

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Metode i tehnike rada	2
3. Programske aplikacije	3
4. Dokumenti.....	4
4.1. Ponuda	5
4.2. Predračun	5
4.3. Račun.....	6
4.4. Odobrenje fakture.....	7
4.5. Obavijest o knjiženju.....	7
5. Aplikacija TRENIS	8
6. Procesni, podatkovni i programski pogledi na modul Fakturiranja u aplikaciji TRENIS	9
6.1. Procesni pogled.....	9
6.2. Podatkovni pogled.....	12
6.3. Programski pogled.....	13
6.3.1. Modul Fakturiranja.....	14
6.3.1.1. Podmodul Ponuda.....	14
6.3.1.2. Podmodul Predračun	17
6.3.1.3. Podmodul Fakturna	19
6.3.1.4. Podmodul Obavijesti o knjiženju	21
7. Primjer procesa fakturiranja uz potporu aplikacije TRENIS	23
8. Zaključak.....	29
9. Popis literature.....	30
10. Popis slika	32
11. Popis tablica	33

1. Uvod

U ovom će radu biti objašnjeni složeni koncepti modula fakturiranja u poslovnim programskim aplikacijama koji obuhvaćaju dokumente ponude, predračuna, fakture i obavijesti o knjiženju.

Svaki od ranije spomenutih dokumenata je međusobno povezan, ali nije obvezno koristiti sve njih kod jednog poslovnog slučaja. Uobičajeno je da kupac prvo pošalje dobavljaču upit za ponudom, dobavljač zatim njemu šalje ponudu i predračun, ukoliko je to potrebno, te račun. U slučaju da roba ne odgovara onoj naručenoj, dobavljač treba napraviti odobrenje fakture na temelju povratnice od kupca.

Poslovne programske aplikacije uvelike su olakšale i ubrzale poslovanje. Postoje razni obrasci koje je potrebno popuniti samo s podatcima koji se razlikuju od kupnje do kupnje. Također postoji i automatsko računanje cijene, rabata, PDV-a i slično.

Za izradu ovog završnog rada, koristit će se aplikacija TRENIS koju sam imala prilike upoznati i raditi u njoj na kolegiju Poslovne programske aplikacije u primjeni. Pomoću te aplikacije biti će objašnjen složeni koncepti modula fakturiranja, procesni, podatkovni i programski pogled na taj modul u aplikaciji te napravljen primjer koji obuhvaća ranije spomenutu teoriju.

2. Metode i tehnike rada

Prvi korak u izradi završnog rada bio je prikupljanje literature. Literatura se temelji na knjigama, zakonskoj legislativi te web stranicama. Sljedeći korak bio je objasniti što su dokumenti ponude, predračuna, fakture i obavijesti o knjiženju. Nakon objašnjenja dokumenata, slijedi proučavanje aplikacije TRENIS. Za proučavanje aplikacije korišteni su video materijali s predavanja na kolegiju Poslovne programske aplikacije u primjeni i samostalan rad u aplikaciji. Vidljivo je da aplikacija ima nekoliko modula i da su svi međusobno povezani. Posebna pažnja posvećena je modulu fakturiranja, koji je i tema ovog završnog rada, gdje su prikazani procesni, podatkovni i programski aspekt tog modula. Objasnjeni su procesi koji se javljaju u modulu fakturiranja – postoje tri vrste računa, različiti načini plaćanja, veleprodaja, maloprodaja i slično. Navedeni su podatci koji se koriste u pojedinim dokumentima. Modul fakturiranja prikazan je s programskog aspekta gdje je prikazano korisničko sučelje aplikacije, izgled pojedinih obrazaca te kako izgleda ispis dokumenata. Na kraju je ranije spomenuta teorija prikazana na praktičnom primjeru u aplikaciji TRENIS.

3. Programske aplikacije

Poslovne programske aplikacije vrlo su bitne za svako poduzeće jer su one temelj poslovanja. Prednosti korištenja takvih aplikacija donose mnoge dobrobiti kao što su: brzina i jednostavnost obrade podataka, svaki poslovni događaj može se zabilježiti i kasnije pregledati, podatci su dostupni bilo kad i u bilo kojem vremenu, povećava se produktivnost zaposlenika i mnogi drugi (Vidačić, 2019./2020.b).

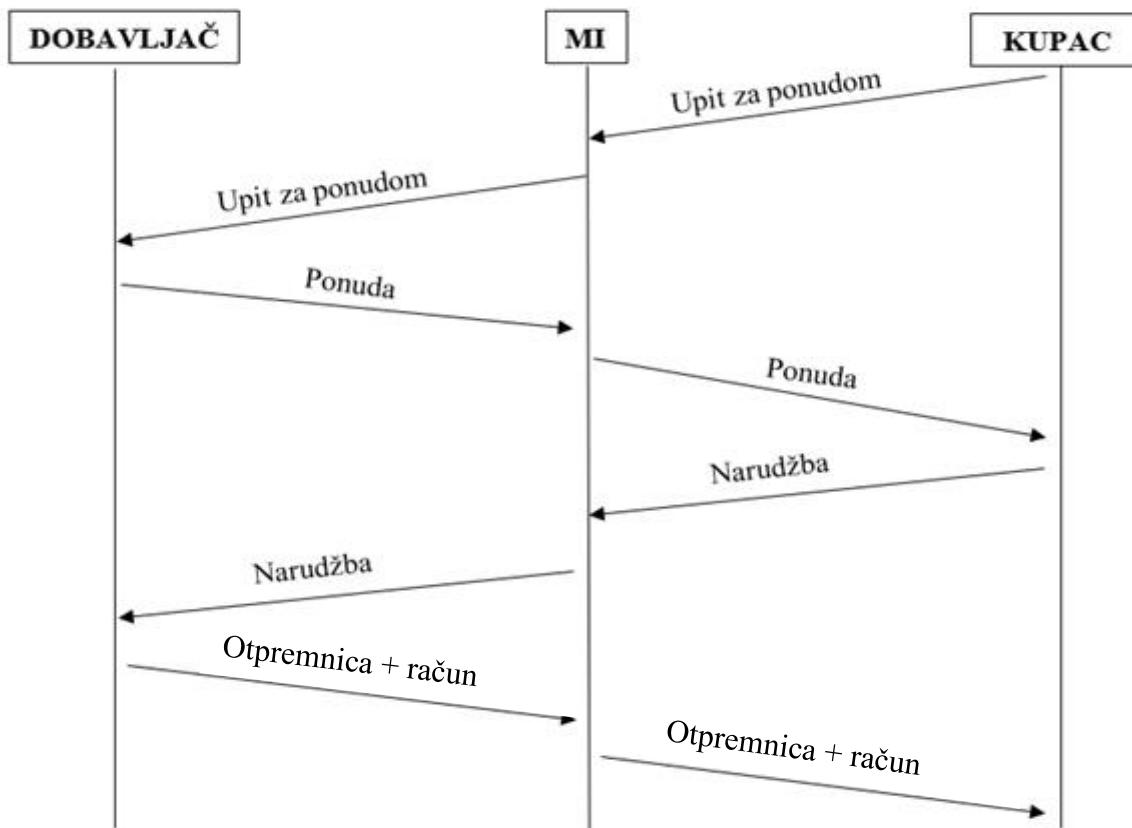
Aplikacije je potrebno redovito održavati kako bi se izbjegli prekidi ili gubitci podataka. Podrazumijeva se da aplikacije imaju stalnu korisničku podršku, ali i da se kontinuirano razvijaju i nadograđuju (progIS, 2022).

Svaka aplikacija treba imati ograničenja za određene korisnike. Najvažnije ograničenje je da u aplikaciju ne mogu i ne smiju ući osobe koje ne rade u poduzeću. Ostala ograničenja vezana su uz rad pojedinog zaposlenika. Svaki zaposlenik treba i može vidjeti samo one module koji su mu potrebni za nesmetan rad. Na primjer zaposlenik koji radi u prodaji ne može i ne smije ući u modul kojeg koriste zaposlenici odjela za knjigovodstvo. Bitno svojstvo aplikacije je da se podatci mogu spremiti i da im se može pristupiti bilo kad i s bilo kojeg radnog mesta. Aplikacije trebaju omogućiti korisnicima brzo i lako snalaženje bez nepotrebnog sadržaja. Također trebaju biti i dobro dizajnerski oblikovane – boje ne smiju biti napadne, font mora biti jasan i čitljiv.

4. Dokumenti

Proces prodaje važan je za poduzeća koja žele međusobno poslovati. U procesu prodaje razmjenjuju se određeni dokumenti koji su nositelji informacija te podržavaju procese.

Na Slici 1. prikazana je razmjena dokumenata u promatranim procesima gledano s pozicije poduzeća koje promatramo (MI), to jest, poduzeće koje prodaje robu krajnjem kupcu. Kupac nama šalje upit za ponudom za proizvode koje želi kupiti od nas. Kako bi mogli napraviti ponudu za kupca, potrebno je prvo kontaktirati našeg dobavljača o cijenama, raspoloživosti i roku dobave tih proizvoda pa i mi šaljemo dobavljaču upit za ponudom. Nakon što dobavljač nama pošalje ponudu, pregledamo je i pošaljemo kupcu vlastitu ponudu. Ukoliko kupcu odgovaraju cijene, rok isporuke i uvjeti prodaje na ponudi, šalje nam narudžbu za te proizvode. Nakon što zaprimimo narudžbu od kupca, proslijedujemo narudžbu dobavljaču. Dobavljač je zaprimio našu narudžbu, priprema artikle i šalje ih nama uz otpremnicu i račun. Nakon što zaprimimo artikle koje smo naručili, šaljemo ih kupcu uz otpremnicu i račun kojeg mora platiti.

Slika 1: Proces od upita do otpremnice i računa (Izvor: vlastita izrada)

Radi pojašnjenja načelnog procesa i dokumenata u nastavku poglavlja se oni opisuju.

4.1. Ponuda

Prvi, ali neobavezni, korak kod kupnje nekog artikla je slanje ponude potencijalnom kupcu.

Ponuda je dokument koji se šalje potencijalnom kupcu na njegov upit za određenim proizvodima ili uslugama. Ponuda postaje pravo važeća od onog trenutka kad je prihvaćena i prodavatelj je dužan isporučiti proizvode ili usluge po cijenama i uvjetima koji su određeni u ponudi (Taylor, 2002.).

Izgled i struktura ponude nije strogo definirana. Može biti isprintana na listu papira, kao brošura ili katalog. Ona je informativnog karaktera, predstavlja se proizvod/usluga, navodi se cijena i komercijalni uvjeti (Minimax, 2016).

Ponuda može biti općenita, što znači da prodavatelj napravi katalog s proizvodima koje sve ima u ponudi, a može biti i kao odgovor kupcu na upit za ponudom gdje se točno navodi taj ili neki drugi, sličan proizvod ako on nije dostupan. Potencijalni kupac može odbiti ponudu ukoliko mu cijena ili neki od uvjeta ne odgovaraju. U tom slučaju, potencijalni kupac može poslati protuponudu u kojoj može predložiti cijenu za neki proizvod i/ili uslugu ili izmijeniti uvjete. Nakon što prodavač zaprimi protuponudu, on je može odbiti ili prihvati te šalje obavijest kupcu. Ukoliko kupac ne odgovori na ponudu, koju je posao dobavljač, dobavljač može kupcu poslati popratno pismo kojim provjerava da li potencijalni kupac više nije zainteresiran, da li mu ne odgovaraju cijene ili neki uvjeti i slično.

4.2. Predračun

Predračun ili pro forma račun je dokument koji se koristi za plaćanje unaprijed prije nego se isporuči roba kupcu.

Prilaže se umjesto računa, ali prodavač svejedno treba ispostaviti račun kupcu za plaćenu i isporučenu robu (Novac.net, 2011).

To je zapravo ponuda s nalogom za plaćanje jer sadrži podatke za uplatu, ali ne predstavlja knjigovodstveni dokument jer se nigdje ne knjiži (Mentorica.bit, 2022).

4.3. Račun

Nakon što kupac zaprimi naručenu robu, dobavljač mu dostavlja račun.

Račun je dokument koji obavještava kupca o iznosu koji je dužan podmiriti dobavljaču za dobra koja je kupio. Dobavljač obično šalje račun kupcu uz isporučenu robu da bi ga obavijestio o iznosu koji je dužan platiti, omogućio mu provjeru isporučene robe te mu omogućio unos u dnevnik nabave. Kupac je dužan usporediti račun i isporučenu robu te da li su dobro izračunate cijene. (Taylor, 2002.)

Ukoliko dođe do pogrešne isporuke artikla, količine ili krivo izračunate cijene, kupac treba kontaktirati dobavljača. Dobavljač stornira račun tako da napravi novi identičan račun s istim stavkama (proizvodima, količinama i iznosima), ali s negativnim predznakom kako bi stanje na kraju bilo 0. Storno računa je dokument koji prikazuje da je došlo do poslovne promjene (Relago, 2021).

Obvezni dijelovi svakog računa su: broj i datum izdavanja računa, naziv, OIB i adresa prodavača, oznaku mjesta gdje je isporučena roba ili obavljena usluga, količina i naziv isporučene robe ili obavljene usluge, ukupni iznos naknade i poreza razvrstanih po poreznoj stopi, način plaćanja, identifikator osobe koja kreira račun, jedinstveni identifikator računa, zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije,... (Aestus Group, 2021).

Važan je i broj računa koji se sastoji od tri dijela:

1. Numerički dio – započinje od 1 pa do broja n u tijeku godine
2. Oznaka poslovnog prostora
3. Oznaka naplatnog uređaja

Račun je potrebno izdati najmanje u dva primjerka – jedan za kupca, a drugi za izdavatelja koji mu kasnije služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama (Porezna uprava, 2013).

4.4. Odobrenje fakture

Nakon što je kupac platio i zaprimio robu, a naknadno je ispostavljeno da treba promijeniti nešto na računu, radi se odobrenje fakture.

Odobrenje fakture koristi se kad kupac vrati robu koju je primio oštećenu ili ne odgovara onoj dogovorenoj, ako kupcu naknadno odobrimo popust (cassa sconto), ako je račun neispravan, ako smo prije odobrili rabat kupcu, a nismo trebali ili ako odobravamo godišnji bonus na ostvareni promet. Da bi napravili odobrenje kupcu, potrebno je kreirati novi račun s pripadajućim nazivom koji se odnosi na razlog zašto se radi odobrenje ili nazivom artikla, količinom i iznosom. Iznos može biti pozitivan i negativan. Pozitivan iznos javlja se kad se kupcu daje cassa sconto ili odobreni popust, dok se negativan iznos javlja kad je račun krivo fakturiran ili kod povrata robe (Relago, 2017.).

Odobrenja se obično tiskaju crvenom bojom kako bi se razlikovala od računa (Taylor, 2002).

4.5. Obavijest o knjiženju

Ukoliko kupac ima primjedbi na isporučenu robu ili mu se daje rabat i popust, radi se obavijest o knjiženju.

Obavijest o knjiženju je financijsko odobrenje koje se izdaje kupcu (primatelju dobara ili usluga). Najčešće se izdaje zbog:

- Reklamacije na kakvoću ili pogrešnu količinu isporučenih dobara ili izvršenih usluga
- Reklamacije na pogrešne iznose u dokumentu isporuke
- Naknadno odobrenih rabata i popusta (N-Lab Software, 2022).

5. Aplikacija TRENIS

Za izradu ovog završnog rada koristit će se aplikacija TRENIS koja će u nastavku biti ukratko opisana.

Aplikacija TRENIS namijenjena je srednjim i većim trgovačko – proizvodnim poduzećima. Ima sve standardne funkcije koje su potrebne kod finansijskog i robnog knjigovodstva veleprodaje i maloprodaje. Koristi modernu tehnologiju te može raditi u online ili offline načinu rada. U aplikaciji je moguće upravljati mobilnim informacijskim sustavom skladišta, generirati, izrađivati i raditi s barkodom artikla i različitim dokumentima. Aplikacija ima 8 meni-ja od kojih svaki ima još po nekoliko podmeni-ja. Konceptualni model sastoji se od četiri dijela - prava korisnika aplikacije, upravljanje poslovnim pravilima, modula za obradu procesa i izvještaja. (Vidačić, 2019./2020.a).

U tablici 1 prikazane su karakteristike aplikacije.

Tablica 1 Karakteristike aplikacije

Razvojni alat	MS Visual FoxPro 9.0 SP2 West Wide Web Conn. Framework 5.58
DBC baza	230 tablica 3 SQL baze podataka
Forme	290 objekata
Izvješća	525 objekata
Spremljene procedure	435 100 000 linija programskog koda

(Izvor: Vidačić, 2019/2020a)

U ovom završnom radu naglasak je na modulu Finansijskog knjigovodstva koji sadrži podmodul Fakturiranje pa će on biti detaljnije opisan u nastavku.

6. Procesni, podatkovni i programski pogledi na modul Fakturiranja u aplikaciji TRENIS

Proces fakturiranja može se promatrati iz tri pogleda – procesnog, podatkovnog i aplikativnog pogleda. U ovom poglavlju biti će opisan svaki od tih pogleda.

6.1. Procesni pogled

Procesni pogled modula fakturiranja obuhvaća procese koji su važni kod fakturiranja, a razlikuju se od kupca do kupca.

Tako na primjer postoji veleprodaja i maloprodaja. Kod veleprodaje, veleprodajni trgovac kupuje velike količine robe direktno od proizvođača i prodaje trgovcima, industrijama i drugim poduzećima. Maloprodajni trgovac kupuje robu od veletrgovca i prodaje krajnjim kupcima. Veleprodajnom trgovcu bitna je količina, a ne kvaliteta robe koju prodaje, nema potrebu za oglašavanjem, ima manju konkureniju i manji izbor različitih proizvoda, često prodaju robu po cijeloj državi, ali i izvan nje. S druge strane, maloprodajni trgovac veću pažnju posvećuje kvaliteti robe, a ne količini, ima veću konkureniju time i potrebu za kvalitetnim oglašavanjem kako bi se izdvojio od velike konkurencije, za razliku od veletrgovca, robu najčešće prodaje na manjem području, najčešće u jednom gradu. Veleprodajni trgovac robu prodaje po manjoj cijeni od maloprodajnog trgovca jer je kupuje direktno od proizvođača, a maloprodajni trgovac treba na tu cijenu obračunati i različite troškove kao što su plaće zaposlenicima, najam prostora i slično (Gadget-info.com, 2019).

Važno je znati da li je kupac u sustavu PDV-a ili nije da bi znali koji od sljedeće tri vrste računa treba izdati:

1. R račun izdaju obrtnici i poduzeća koja nisu u sustavu PDV-a i na računu moraju navesti da PDV nije obračunat u cijenu
2. R-2 račun izdaju obrti koji su u sustavu PDV-a i njima obveza PDV-a nastaje tek naplatom izdanog računa
3. R-1 račun izdaju poduzeća koja su u sustavu PDV-a i oni će plaćati PDV prema datumu izdavanja računa (Makora, 2022).

Dvije su razlike između R-1 i R-2 računa. Prva razlika je u tome da je kod R-1 računa poduzetnik obveznik poreza na dobit, a kod R-2 računa je obveznik poreza na dohodak. Druga razlika tiče se odbijanje PDV-a. Kod R-2 računa, PDV smijemo odbiti tek kad smo ga zaista

platili dok kod R-1 računa možemo odbiti PDV i kad je roba samo isporučena ili je usluga obavljena i da smo dobili račun bio on plaćen ili ne (ViZ, Računovodstvo i financije, 2022).

Račun se može platiti na više načina. Obično je plaćanje: novčanicama, kovanicama, novčanicama i kovanicama, gotovinom, karticama, virmanom, čekom i transakcijskim računom (SoftCRM, 2014).

Račun se može izdati u papirnatom ili elektroničkom obliku koji se kupcu šalju putem elektroničke pošte ili sigurne veze (Porezna uprava, 2013).

Platiti se može i jednokratno, obročno, avansno, plaćanjem po dostavi, s odgodom plaćanja, plaćanjem virmanom, gotovinsko i sl. U nastavku je svaki od načina plaćanja detaljnije opisan.

Jednokratno plaćanje je plaćanje kada se cijeli iznos plati odjednom.

Kao što sama riječ obročno govori, to je plaćanje kod kojeg se plaća po obrocima, to jest ratama, koji su unaprijed dogovoreni. Otplata se može otplaćivati u obrocima od 12, 24 ili 36 mjeseci. I što je najbitnije, na mjesecne obroke se ne naplaćuje kamata pa se danas sve više ljudi odlučuje kupovati na rate (Pogodak, 2022).

Avansno plaćanje je plaćanje unaprijed prije nego se roba stvarno primi. Prodavatelj može zatražiti takav način plaćanja da bi se zaštitio od neplaćanja ili da pokrije vlastite troškove prodavatelja za isporuku usluge ili proizvoda (Heklanje, 2022).

Plaćanje po dostavi ili plaćanje pouzećem je plaćanje kod kojeg kupac plaća puni iznos za neku robu kad stigne do njega.

Plaćanje s odgodom plaćanja koristi se kad se želi odgoditi plaćanje, najčešće na mjesec dana. Takvo plaćanje je beskamatno, ali se, po dogovoru, iznos sljedeći mjesec plaća u cijelosti (Progreso grupa, 2021).

Plaćanje virmanom je bezgotovinsko, elektroničko plaćanje gdje se novac prebacuje s jednog računa na drugi putem uplatnice. Virman može imati dva ili tri dijela. S lijeve strane uplatnice nalazi se ime tvrtke koja vrši uplatu, a s desne strane piše broj računa tvrtke. Ispod toga, upisuje se ime tvrtke kojoj se plaća i s desne strane njezin broj računa. Bitno je napisati i opis plaćanja i poziv na broj gdje se najčešće upisuje broj računa koji se plaća (RTL, 2017).

Gotovinsko plaćanje koristi se kao plaćanje gotovinom u iznosu do 5.000,00 kuna između dva obveznika fiskalizacije, a ako je iznos veći, potrebno je platiti bezgotovinskim načinom (TEB poslovno savjetovanje, 2020).

U maloprodaji se popust može odobravati samo prilikom kupoprodaje i to prema unaprijed poznatim i javno iskazanim uvjetima (u cjeniku) dok kod veleprodaje ne postoje

ograničenja u kreiranju prodajnih cijena i politike odobravanja rabata. Postoji nekoliko vrsta rabata koji se javljaju u veleprodaji, a to su: veleprodajni rabat, bonus rabat, cassa-sconto, marketing-rabat, akcijski rabat, naturalni rabat, sezonski rabat, rabat za novi proizvod, progresivni rabat i mnogi drugi.

Veleprodajni rabat se odobrava odmah prilikom kupnje dok se bonus rabat odobrava naknadno, po ostvarenoj kupnji određene količine ili vrijednosti robe. Cassa-sconto odobrava se kod prijevremenog plaćanja. Marketing-rabat odobrava se kupcu kada će isti robu dotičnog prodavatelja u svojim prodajnim prostorima izlagati na izdvojenim policama. Akcijski rabat je dodatan popust kod reklamnih akcija, a naturalni rabat odnosi se na davanje robe kupcu bez naknade kako bi se povećala količina kupnje (na primjer, platiš dva i dobiješ jedan gratis) (JDizajn, 2022).

Sezonski rabat daje se kupcima koji kupuju neki artikl pod kraj ili izvan sezone. Na primjer kupac kupuje sandale u 9. mjesecu pa mu prodavač može dati sezonski rabat. Prodavač može dati rabat za novi proizvod kad je stavio u prodaju neki novi proizvod koji ne postoji na tržištu pa može dati rabat za na primjer prvih 100 kupaca. Kod progresivnog rabata, utvrđuje se skala povećanja popusta u odnosu na količinu kupljene robe (razmjerno količini robe povećava se i popust).

6.2. Podatkovni pogled

Podatkovni pogled na modul fakturiranja odnosi se na podatke koji se nalaze na dokumentima ponude, predračuna, računa, odobrenje računa i obavijesti o knjiženju. U tablici 2 navedeni su podatci koji se nalaze na ranije spomenutim dokumentima.

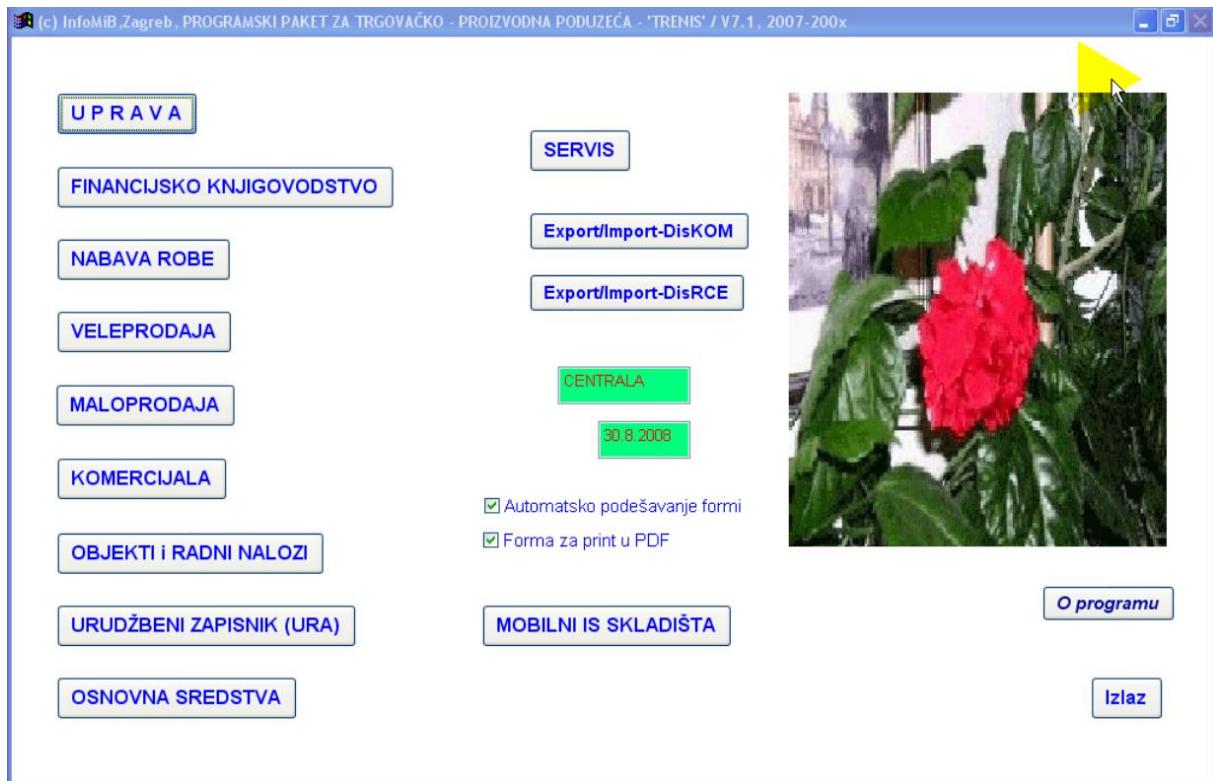
Tablica 2 Popis podatka koji se nalaze na dokumentima

PONUDA	ID ponude, godina, broj i datum ponude, valuta plaćanja, cassa-sconto, broj i naziv kupca, mjesto troška komercijaliste, mjesto troška terenskog komercijaliste, uredski prodavač, broj i datum narudžbe (ako postoji), broj i datum otpremnice (ako postoji), rabat, za osobu, napomena, naziv i šifra artikla, količina, prodajna cijena, rabat, PDV, nabavna cijena, veleprodajna cijena, raspoloživo na skladištu, količina, ukupni iznos, ...
PREDRAČUN	ID predračuna, godina, broj i datum predračuna, valuta plaćanja, cassa-sconto, šifra i naziv kupca, mjesto troška komercijaliste, broj i datum narudžbe (ako postoji), broj i datum otpremnice (ako postoji), preuzeo, način isporuke, za osobu, rabat, napomena, šifra i naziv artikla, jedinična mjera, količina, prodajna cijena, rabat, PDV, ukupni iznos, ...
FAKTURA	ID fakture, godina, broj i datum računa, valuta plaćanja, cassa-sconto, šifra i naziv kupca, mjesto troška komercijaliste, mjesto troška terenskog komercijaliste, uredski prodavač, broj i datum narudžbe, broj i datum otpremnice (ako postoji), broj temeljnica, preuzeto, način isporuke, rabat, tip fakture, PDV stavka, tip temeljnica, napomena, osnovica predujama, PDV u predujmu, ukupni predujam, tip raspodjele razlike u cijeni, šifra i naziv artikla, jedinična mjera, količina, prodajna cijena, rabat, PDV, marža, nabavna cijena, veleprodajna cijena, ukupni iznos, ...
OBAVIEST O KNJIŽENJU	ID obavijesti o knjiženju, godina obavijesti, broj i datum obavijesti, valuta plaćanja, broj temeljnica, šifra i naziv kupca, mjesto troška komercijaliste, broj i datum računa, broj i datum povratnice od kupca, rabat, tip fakture, PDV stavka, tip temeljnica, cassa-sconto, napomena, šifra i naziv artikla, jedinična mjera, količina, prodajna cijena, rabat, PDV, ukupni iznos, ...

(Izvor: TRENIS, 2008.)

6.3. Programski pogled

Aplikacija TRENIS sastoji se od 11 osnovnih modula, vidljivo je na Slici 2, a to su: Modul Uprave, Modul Financijskog knjigovodstva, Modul Nabave, Modul Veleprodaje, Modul Maloprodaje, Modul Komercijale, Modul Objekata i radnih nalogi, Modul Urudžbenog zapisnika, Modul Osnovnih sredstava, Modul Mobilnog IS-a skladišta i Modul Servisa.

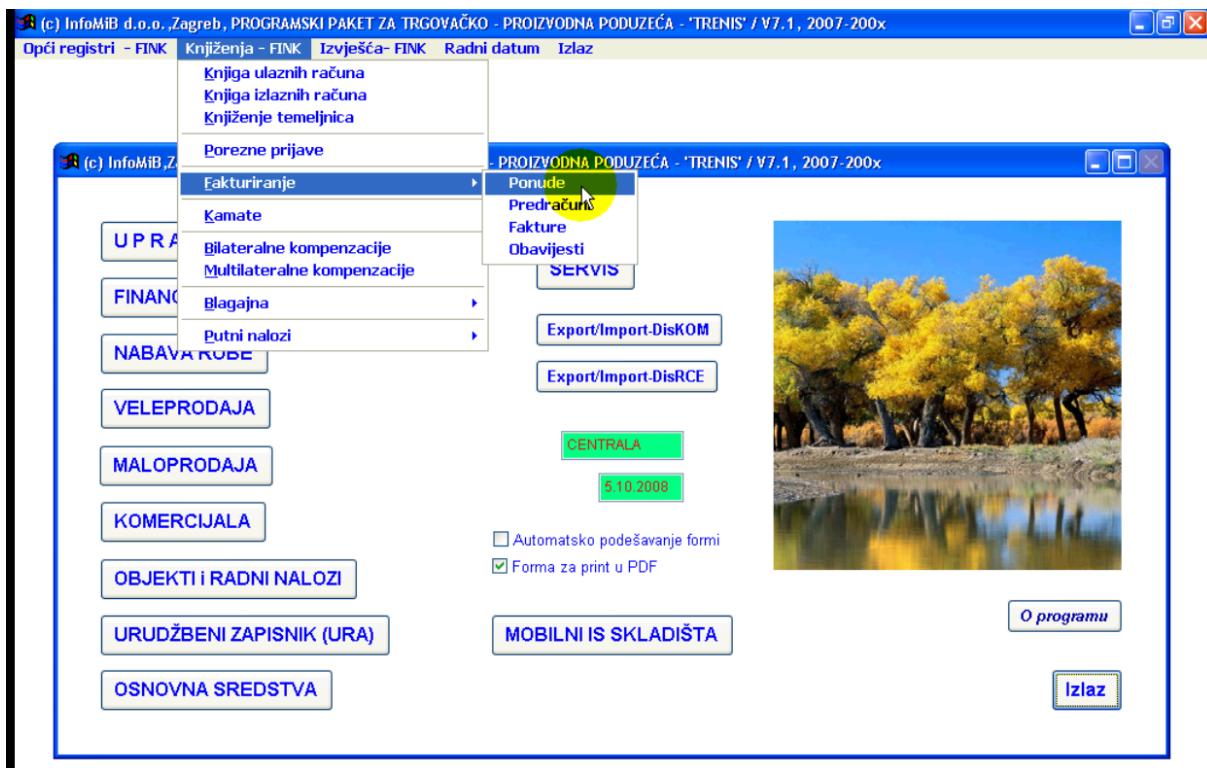

Slika 2: Sučelje početne stranice u aplikaciji TRENIS (Izvor: Vidačić, 2008.a)

U ovom završnom radu, naglasak je na modulu Financijskog knjigovodstva pa će on biti u nastavku detaljnije opisan.

6.3.1. Modul Fakturiranja

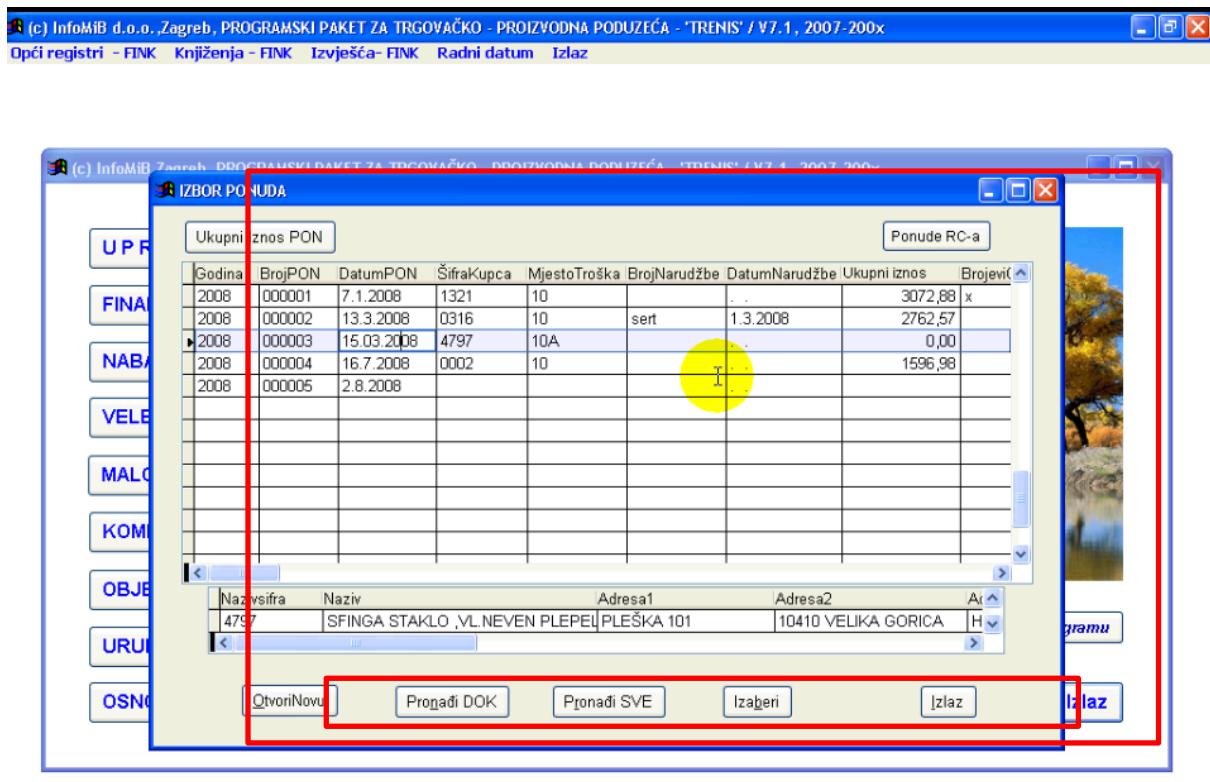
U ovom radu naglasak je na modulu Fakturiranja koji je vidljiv na Slici 3. Modul Fakturiranja sadrži podmodule: Ponude, Predračuni, Fakture i Obavijesti o knjiženju kao što se vidi na Slici 3. Modul Fakturiranja izravno je povezan s veleprodajnim sustavom jer koristi glavni katalog robe koji je u njemu definiran.

Slika 3: Izbornik modula Fakturiranje (Izvor: Vidačić, 2008.a)

6.3.1.1. Podmodul Ponuda

Prvi podmodul koji se nalazi u modulu Fakturiranje je Ponuda. Na Slici 4 prikazan je izbornik ponude gdje se vide zaglavlja otvorenih ponuda. U izborniku se nalaze standardne funkcione tipke: otvori novu (kreiranje nove ponude), pronađi dokument (filtriraju se zaglavlja otvorenih dokumenata i traži se određeni dokument), pronađi sve (ukida se filter i prikazuju se sve ponude), izaber (otvara se ponuda koja se prethodno označila) i izlaz (izlaz iz izbornika ponude).

Slika 4: Sučelje izbornika ponude (Izvor: Vidačić, 2008.a)

Zaglavljeno obrasca sadrži sedam tipka koje omogućuju: obračunavanje cassa-sconta, uvoz ponude, otpremnice i narudžbe, izvoz ponude, zaključavanje i otključavanje ponude, uvoz stavki, pronađi šifru, kartica robe i ispis razlike u cijeni.

Prilikom kreiranja nove ponude, potrebno je popuniti obrazac s podatcima. Neki od važnijih podataka koje je potrebno upisati su: valuta plaćanja, cassa-sconto, naziv kupca, mjesto troška, mjesto troška komercijaliste, mjesto troška terenskog komercijaliste, uredski prodavač, broj narudžbe, datum narudžbe, broj otpremnice, datum otpremnice, rabat i ostale.

U podnožju se nalaze tipke kojima se može provjeriti stanje u skladištu, otici na prvi, prethodni, sljedeći i zadnji artikl, pronaći artikle, ispisati ponudu, dodati stavku, unijeti, obrisati i izaći iz ponude.

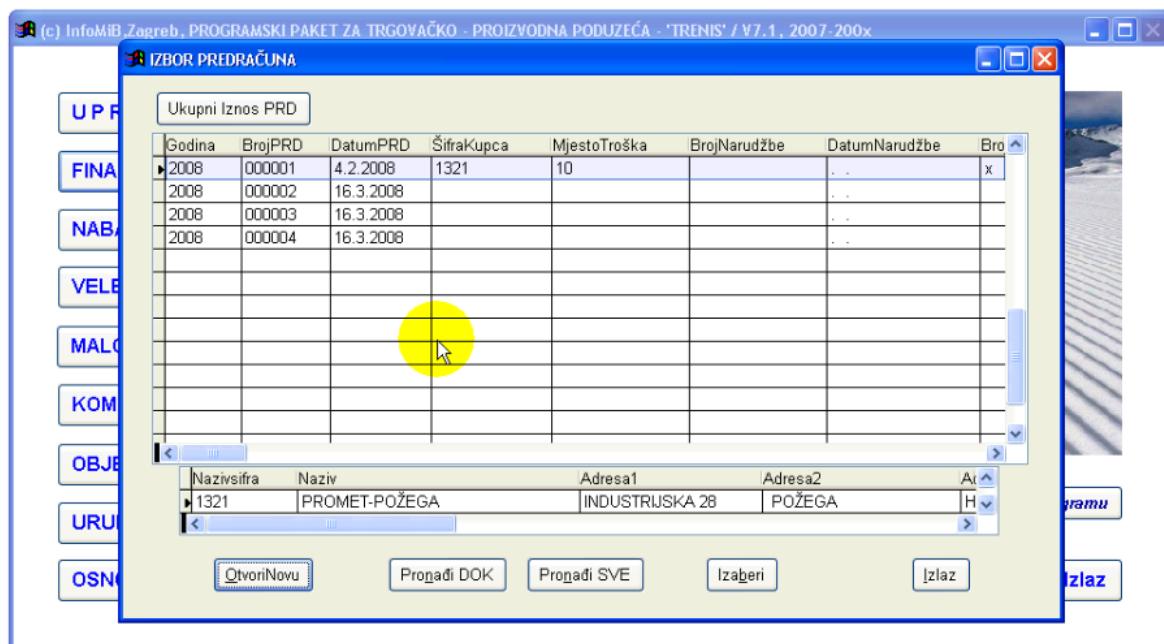
Slika 5: Obrazac za kreiranje ponude (Izvor. Vidačić, 2008.b)

Nakon što se ispuni obrazac za kreiranje ponude (vidljivo na Slici 5), moguće ju je isprintati kako bi se poslala, najčešće, e-mailom potencijalnom kupcu. Na Slici 6 vidljiv ispis ponude s podatcima koji su se prije unijeli.

Slika 6: Prikaz ispisa ponude (Izvor: Vidačić, 2008.b)

6.3.1.2. Podmodul Predračun

Podmodul Predračun jednak je izborniku Ponude kao što je vidljivo na Slici 7.

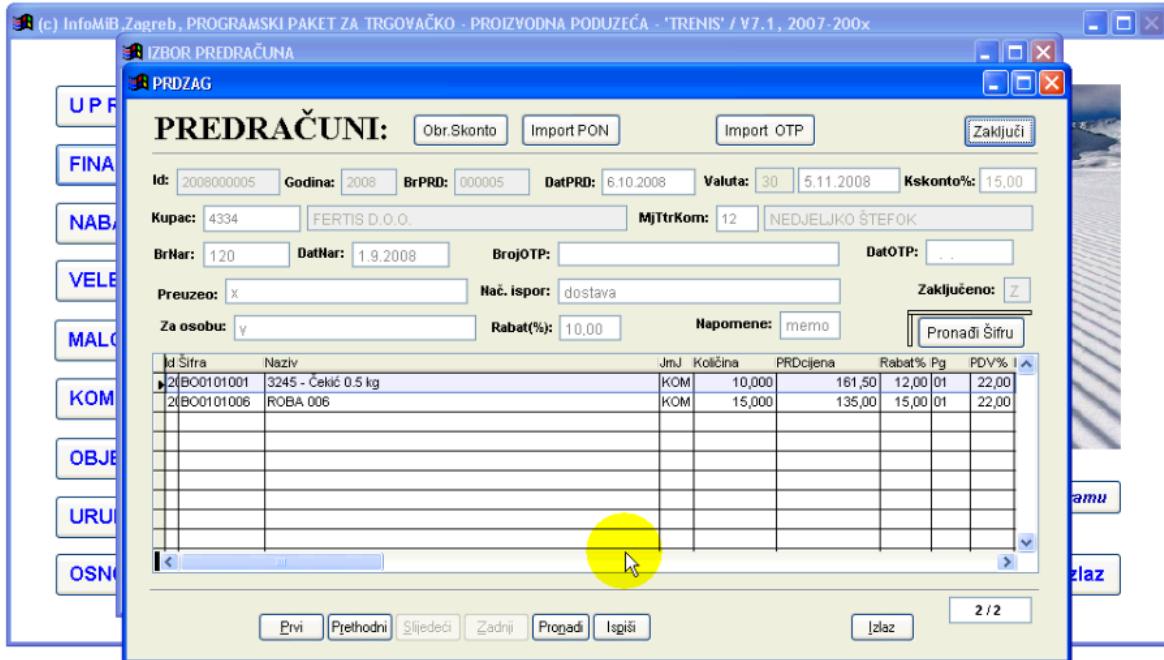

Slika 7: Sučelje izbornika predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b)

Zaglavlje obrasca sadrži tipke: obračun cassa-sconta, uvoz ponude i otpremnica, pronađi šifru te tipku zaključi.

Prilikom kreiranja novog predračuna, potrebno je upisati važne podatke kao što su: valuta plaćanja, cassa-sconto, naziv kupca, mjesto troška komercijaliste, broj narudžbe, datum narudžbe, broj otpremnice, datum otpremnice, preuzeo, način isporuke, za osobu, rabat te napomenu.

Podnožje obrasca je jednako obrascu za kreiranje ponude (vidljivo na Slici 8).

Slika 8: Obrazac za kreiranje predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b)

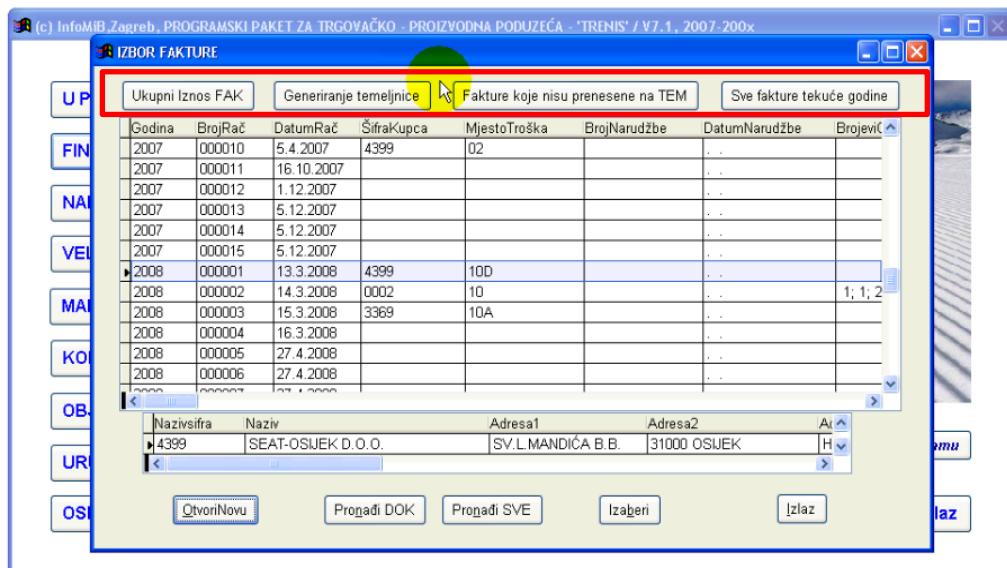
Nakon što se predračun ispuni i zaključi, moguće ga je ispisati i poslati kupcu (vidljivo na Slici 9.).

Print Preview		100%																																																	
<p>Ellabo d.o.o. za proizvodnju, vanjsku i unutarnju trgovinu elektromaterijalom</p> <p>Kamenarka 24 - HR-10010 Zagreb www.ellabo.hr / ellabo@ellabo.hr Tel. +385 1-6611111 - centrala +385 1-6611109 - maloprodajni servis Fax +385 1-6611142 - finansije +385 1-6611124 - procjeda</p> <p>Podružnica Split Put Vrbovnika bb, Stobreč Hr-21311 Split spms@ellabo.hr Tel. +385 21-459622 Fax +385 21-459623</p> <p>Predstavništvo Slavonija Paviceva 32 HR-31100 Đakovo slavorija@ellabo.hr Tel. +385 31-816440 Fax +385 31-816441</p> <p>Matični broj 3473104</p> <p>Brojevi računa Splitiska banika: 2530003-1100353197 Forte banka: 24020C8-1000651545 Slavonska banka: 241200B-1139001203 Privredna banka: 2340009-1110179980</p>																																																			
<p>4334</p> <p>FERTIS D.O.O.</p> <p>JURJA DENZLERA 56</p> <p>10000 ZAGREB, HRVATSKA</p> <p>HRVATSKA</p> <p>PREDRAČUN Broj: 000005-12</p> <p>DatumPRD: 06.10.2008.</p> <p>ValutaPRD: 05.11.2008.</p> <p>Na ime: y</p> <p>Ispostavljamo Vam predračun za robu - uslugu, temeljem narudžbe od 01.09.2008. broj 120 i otpremnice od . . . broj uz odobrenje kasaskonta od 15,00 %.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R.br</th> <th>Šifra</th> <th>NAZIV ROBE - USLUGE</th> <th>JMM</th> <th>Rab%</th> <th>PDV%</th> <th>Količina</th> <th>Cijena / Iznos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>B00101001</td> <td></td> <td>KOM</td> <td>12,00</td> <td>22,00</td> <td>10,000</td> <td>161,50</td> </tr> <tr> <td></td> <td>3245 - Čekić 0,5 kg</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>1.675,00</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>B00101006</td> <td></td> <td>KOM</td> <td>15,00</td> <td>22,00</td> <td>15,000</td> <td>135,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ROBA 006</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>2.025,00</td> </tr> <tr> <td colspan="4">Napomene:</td> <td colspan="4"> Vrijednost robe: 3.640,00 - Iznos rabata: 497,55 - Iznos kasaskonta: 471,37 Osnovica PDV-a: 2.671,08 </td> </tr> </tbody> </table>				R.br	Šifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM	Rab%	PDV%	Količina	Cijena / Iznos	1	B00101001		KOM	12,00	22,00	10,000	161,50		3245 - Čekić 0,5 kg						1.675,00	2	B00101006		KOM	15,00	22,00	15,000	135,00		ROBA 006						2.025,00	Napomene:				Vrijednost robe: 3.640,00 - Iznos rabata: 497,55 - Iznos kasaskonta: 471,37 Osnovica PDV-a: 2.671,08			
R.br	Šifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM	Rab%	PDV%	Količina	Cijena / Iznos																																												
1	B00101001		KOM	12,00	22,00	10,000	161,50																																												
	3245 - Čekić 0,5 kg						1.675,00																																												
2	B00101006		KOM	15,00	22,00	15,000	135,00																																												
	ROBA 006						2.025,00																																												
Napomene:				Vrijednost robe: 3.640,00 - Iznos rabata: 497,55 - Iznos kasaskonta: 471,37 Osnovica PDV-a: 2.671,08																																															

Slika 9: Prikaz ispisa predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b)

6.3.1.3. Podmodul Faktura

Podmodul Fakura jedan je od najvažnijih modula, omogućava generiranje izlaznih računa, robno-finansijskog je tipa. Izbornik se razlikuje od podmodula Ponude i Predračuna po tome što ima neke dodatne mogućnosti u zaglavju dok je podnožje jednako. Dodane su četiri nove tipke: ukupni iznos fakture, generiranje temeljnica, fakture koje nisu prenesene na temeljnici, sve fakture tekuće godine.

Slika 10: Sučelje izbornika fakture (Izvor: Vidačić, 2008.c)

Prilikom kreiranja fakture, potrebno je popuniti obrazac već poznatim podatcima (vidljivo na Slici 11), ali se upisuju i podatci koji se nisu do sad spomenuli. Tako se na primjer upisuje i: tip fakture, PDV oznaka, tip temeljnica, osnovica predujma, PDV u predujmu, ukupni predujam i tip raspodjele razlike u cjeni.

Slika 11: Obrazac za kreiranje fakture (Izvor: Vidačić, 2008.c)

Važno je napomenuti da se račun može napraviti na temelju ponude, predračuna, otpremnice i izdatnice to znači da su svi dokumenti povezani.

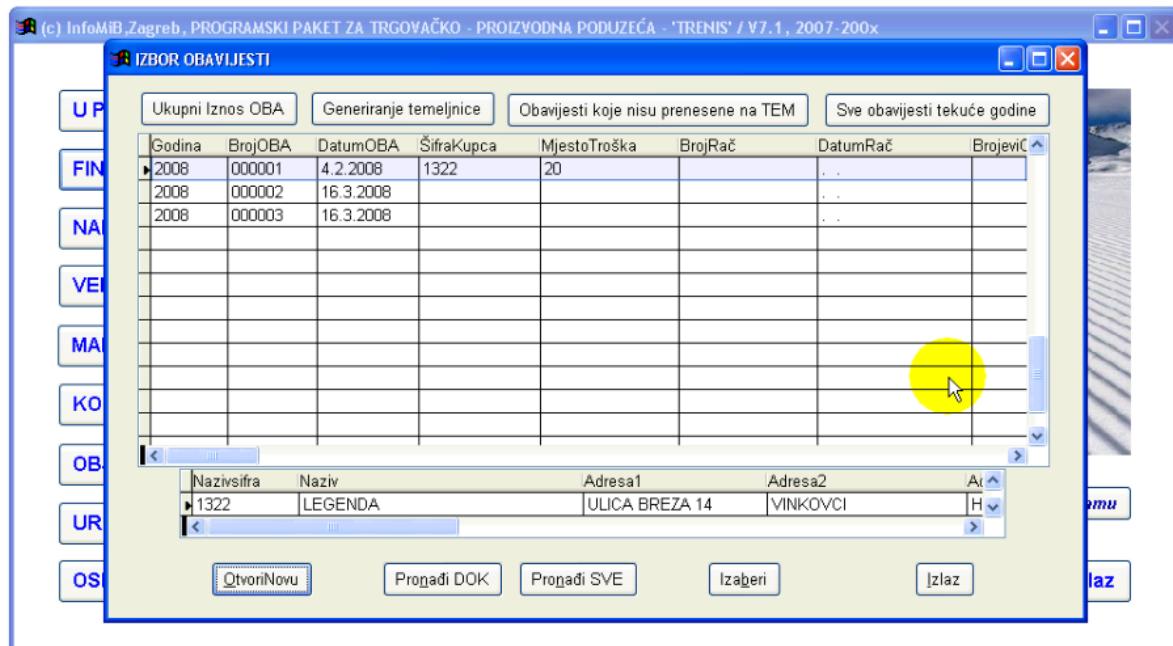
Na Slici 12 prikazan je ispis fakture.

Print Preview		100%	Print	Save																							
Ellabo																											
<p>Kamenarska 24 - HR-10000 Zagreb www.ellabo.hr /ellabo@ellabo.hr</p> <p>Tel. +385 1-6611111 - centralna +385 1-6611189 - magazin i servis Fax +385 1-6611142 - finansijska +385 1-6611124 - prodaja</p>		<p>d.o.o. za proizvodnju, vanjsku i unutarnju trgovinu elektromaterijalom</p> <p>Predružnica Split Pavlovićeva 10, Stobrec HR-21351 Split split@ellabo.hr</p> <p>Predružnica Osijek Jučića 32 HR-31140 Osijek osijek@ellabo.hr</p> <p>Predružnica Šibenik Julićeva 10 HR-21000 Šibenik sibenik@ellabo.hr</p>																									
		<p>Matični broj 3473104</p> <p>Brejevi računa</p> <p>Sprička banja 2330003-1100353197</p> <p>Erste banka 2402005-1100051545</p> <p>Slabinski banka 2412005-1139001203</p> <p>Prirodna banka 2340005-1110179960</p>																									
 																											
ELEKTROFIRE D.D. MB: 3266516 AVENIJA DUBROVNIK 6-8 150 34340 KUTJEVO, HRVATSKA		RAČUN Broj: 000041-10 DatumRač: 06.10.2008. ValutaRač: 05.11.2008. Poz. na br: 02 0002-000041-10 Za objekt: 003 OBJEKT 3																									
<p>Ispostavljamo Vam račun za isporučenu robu - izvršenu uslugu, tem eljem naruđeće od broj i otpremnice od 07.05.2008. broj 9, uz odobrenje kasaskonta od 0,00 %.</p>																											
<p>Strana 1</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R.br</th> <th>Sifra</th> <th>NAZIV ROBE - USLUGE</th> <th>JMM PDV%</th> <th>Količina</th> <th>Cijena</th> <th>Rab%</th> <th>Iznos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>B00101001</td> <td>326 - Cekko 5kg</td> <td>HO B 22,00</td> <td>5,000</td> <td>161,50</td> <td>0,00</td> <td>807,50</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>AK1401008</td> <td>VODIC P4 ZZ (190)</td> <td>HO B 22,00</td> <td>8,000</td> <td>96,25</td> <td>0,00</td> <td>770,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomene uz RN Br: 000041-10</p> <p>Način isporuke: OSOBNO Robu preuzeo: x</p>				R.br	Sifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM PDV%	Količina	Cijena	Rab%	Iznos	1	B00101001	326 - Cekko 5kg	HO B 22,00	5,000	161,50	0,00	807,50	2	AK1401008	VODIC P4 ZZ (190)	HO B 22,00	8,000	96,25	0,00	770,00
R.br	Sifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM PDV%	Količina	Cijena	Rab%	Iznos																				
1	B00101001	326 - Cekko 5kg	HO B 22,00	5,000	161,50	0,00	807,50																				
2	AK1401008	VODIC P4 ZZ (190)	HO B 22,00	8,000	96,25	0,00	770,00																				
<p>Plaćeni predujam:</p>		<p>Ukupno za platiti:</p>																									
<p>0,00</p>		<p>1.924,55</p>																									
<p>Rabat:</p>		<p>Iznos:</p>																									
<p>-0,00</p>		<p>1.577,50</p>																									
<p>- Iznos rabata:</p>		<p>- Iznos kasaskonta:</p>																									
<p>0,00</p>		<p>0,00</p>																									
<p>Osnovica PDV-a:</p>		<p>Oslobodjeno PDV-a:</p>																									
<p>1.577,50</p>		<p>0,00</p>																									
<p>-Iznos PDV-a:</p>		<p>U K U P N O:</p>																									
<p>347,65</p>		<p>1.924,55</p>																									
<p>Oslabljeno PDV-a:</p>		<p>Ukupno za platiti:</p>																									
<p>0,00</p>		<p>1.924,55</p>																									

Slika 12: Prikaz ispisa fakture (Izvor: aplikacija Vidačić, 2008.c)

6.3.1.4. Podmodul Obavijesti o knjiženju

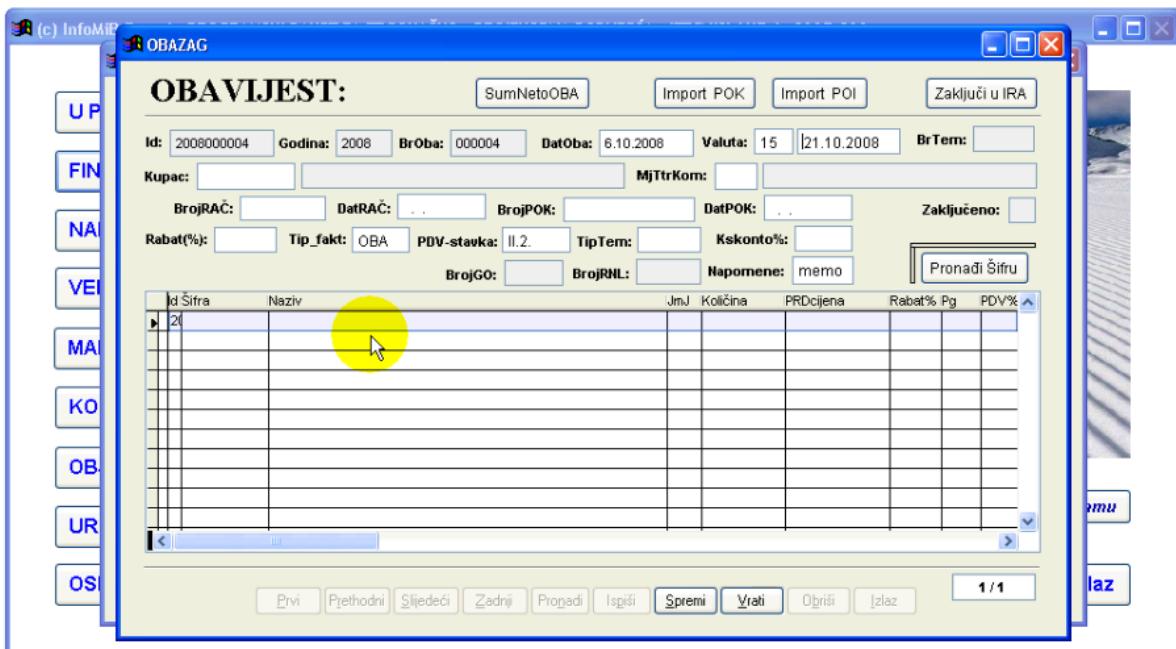
Podmodul Obavijesti o knjiženju služi za odobravanje, terećenje izdanih faktura. Na slici 13 vidljivo je sučelje izbornika.

Slika 13: Sučelje izbornika obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)

Dokument obavijesti o knjiženju usko je povezan s povratnicom od kupca (ako je kupac vratio robu, tim dokumentom se vraća roba na skladište, taj dokument se robno zaključuje te se povlači u dokument obavijesti) i povratnicom iz interne potrošnje.

Na Slikama 14 i 15, prikazan je obrazac za kreiranje obavijesti o knjiženju i ispis obavijesti.

Slika 14: Obrazac za kreiranje obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)

Ellabo		d.o.o. za proizvodnju, varisku i unutarnju trgovinu elektromaterijalom	Matični broj	Brojevi računa		
Kamenarka 24 - HR-10010 Zagreb www.ellabo.hr / ellabo@ellabo.hr		Padržnica Split Put Vrbovnika bb, Stobreč HR-21311 Split split@ellabo.hr	3473104	Splitka banka 2330003-1100353197		
Tel. +385 1 6611111 - centrala +385 1 6611188 - maloprodaja Fax +385 1 6611142 - finansijska +385 1 6611124 - prodaja		Predstavništvo Slavonija Paviceva 32 HR-31400 Đakovo slavonija@ellabo.hr		Eroto banka 2402006-1100051045		
		Padržnica Osijek Južna obilaznica bb HR-31100 Osijek osijek@ellabo.hr		Stalinska banka 2412009-113001203		
		Tel. +385 21-459022 Fax +385 21-459823	Tel. +385 31-816440 Fax +385 31-816441	Tel. +385 31-275273 Fax +385 31-275274		
R-1						
OBAVIJEST Broj: 000001-20						
LEGENDA		DatumOBA:	04.02.2008.			
MB: 0226882		ValutaOBA:	.			
ULICA BREZA 14						
32100 VINKOVCI, HRVATSKA						
HRVATSKA						
Ispostavljamo Vam ODOBRENJE - TEREĆENJE za robu - uslugu, temeljem računa od . . . broj . . . i povratnice od . . . broj . . .						
R.br	Šifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM	Rab% PDV%	Kolicina	Cijena / Iznos
1	AK1201005		KOM	0,00 22,00	1,000	150,00 150,00
	VODIČ_P/1.5 PLAV (200)					
2	AB1401001		KG	0,00 22,00	2,000	48,00 96,00
Napomene:			Vrijednost robe: 246,00 - Iznos rabata: 0,00 - Iznos kasaskonta: 0,00 Osnovica PDV-a: 246,00 ...			

Slika 15: Prikaz ispisa obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)

7. Primjer procesa fakturiranja uz potporu aplikacije TRENIS

U aplikaciji TRENIS biti će prikazan primjer koji obuhvaća sve ranije spomenuto – od ponude pa do obavijesti o knjiženju.

Knjižara Art želi od nas naručiti školski pribor za nadolazeću školsku godinu. Poslali su nam upit za ponudom u kojem traže cijene za sljedeće proizvode:

- Lipa Mill, Bilježnica tvrdi uvez, A4, 96 listova (16,90 kn)
- Maped, Voštane pastele, 12/1 (9,80 kn)
- Maped, gumica za brisanje, Mini Softy (1,70 kn)
- Maped, Grafitna olovka s guminicom, HB MAP851813 (2,00 kn)

Naš prvi korak je izrada ponude. Potrebno je otvoriti obrazac za kreiranje nove ponude i popuniti zaglavlje podatcima kao što je vidljivo na Slici 16.

Kupcu dajemo mogućnost plaćanja od 15 dana (valuta plaćanja), cassa skonto (12%), upisujemo šifru kupca (4433), dajemo mu rabat od 15% i upisujemo osobu za koju je ta ponuda (Anka Kovačević). Ostala polja nisu popunjena jer nam nisu poznata ili nisu potrebna.

U nastavku se upisuju naziv i šifra artikla, jedinična mjera, količina, rabat i cijena.

Id	Šifra	Naziv	JmJ	ProdPak	Količina	PRDcijena	Rabat% Pg	PDV%	MaxRabat%	Rok is
20	CA0104001	Lipa Mill bilježnica, tvrdi uvez, A4			200.000	16.90	5.00 01	25.00	100.000	25.05
20	CA0104002	Maped, voštane pastele, 12/1			50.000	9.80	5.00 01	25.00	100.000	25.05
20	AH0102001	Maped, gumica za brisanje, Mini Softy			100.000	0.00	0.00 01	25.00	0.000	25.05
20	AH0102002	Maped, grafitna olovka s guminicom, HB MAP 851813		KOM	70.000	2.00	5.00 01	25.00	100.000	25.05

Slika 16: Primjer - obrazac za izradu ponude (Izvor: TRENIS, 2022.)

Nakon što smo napravili ponudu, spremili smo je i poslali putem maila kupcu (vidljivo na slici 17).

FIRMA	Prodajništvo Split Vukovarska H-21000 Split	Prodajništvo Osijek Jelačićevac HR-31100 Osijek	Prodajništvo Đakovo Petar Stetović HR-31480 Đakovo	Prodajništvo Zadar Ulica Jomandžićeva 10a HR-23000 Zadar	Brojivi redni brojevi
111 - centralna 109 - maloprodaja 142 - francuska 124 - prodaja	T: +385 21 429 92 F: +385 21 429 92	T: +385 31 275 27 F: +385 31 275 27	T: +385 31 816 91 F: +385 31 816 91	T: +385 22 629 99 F: +385 22 629 99	

PONUDA BROJ: 000002-K01

KNJIŽARA ART, VL ANKA KOVAČEVIĆ
OIB: Komerc: K01 KOMERCIJALNA K01 – tel. XX
CAVTA TSKA 2C
61000 RIJEKA, HRVATSKA
Telefon: F.061/537338, Ur.Prod: – tel.
Fax: Poz. na br: 02 4433-000002-K01
Na Ime: Anka Kovačević Za objekt: X

Temeljem Vašeg upita ispostavljamo ponudu za robu / uslugu:

R.br	Šifra širca dobavljača	NAZIV ROBE - U SLUGE	JMM Prod/Pak	PDV% Rok. Isp.	Količina	VPC bruto VPC neto	Rab%	Iznos bruto Iznos neto
1	CA0104001	Lipa M11 bijažnica, tvrdi uvez, A4		25,00 25.09.202 2.	200,000	16,90 18,0550	5,00	3.380,00 3.211,00
2	CA0104002	Maped, vožzana pasala, 12/1		25,00 25.09.202 2.	50,000	9,80 9,3100	5,00	490,00 465,50
3	AH0102001	Maped, gumice za brišanje. Mini Softy		25,00 25.09.202 2.	100,000	0,00 0,0000	0,00	0,00 0,00
4	AH0102002	Maped, grafitna olovka s gumičom, HB MAP 651613	KOM	25,00 25.09.202 2.	70,000	2,00 1,9000	5,00	140,00 133,00

Napomene:	Vrijednost robe: 4.010,00
	- Iznos rabata: 200,50
	- Iznos komisije: 457,14
	Osnovica PDV-a: 3.352,36
	+Iznos PDV-a: 836,09
	Oslabljeno PDV-a: 0,00
	U K U P N O: 4.190,45

Podaci za dostavu:
Masa(kg): 0,000 Volumen(m3): 0,00000 M.P. **PONUDU IZDAO:**

** OVDJE NIJE FISKALIZIRANI RAČUN **

Slika 17: Primjer - Ispis ponude (Izvor: TRENIS, 2022.)

Kupac je pregledao našu ponudu, odgovaraju mu cijene te nam je poslao narudžbu. Na temelju kupčeve narudžbe, izrađujemo račun kojeg šaljemo kupcu zajedno s naručenom robom.

U novi račun uvezujemo ponudu koju smo poslali kupcu pomoću tipke Import PON, na Slici 18 označeno je crvenom bojom. Time se popuni većina podataka u zaglavlju računa i podatci koji su bili na ponudi vezano uz artikle. Ono što treba naknadno upisati u zaglavlju je:

broj i datum kupčeve narudžbe (568/22), preuzima Knjižara Art, artikli se isporučuju putem GLS dostave.

The screenshot shows the 'FAKZAG' application window titled 'FAKTURE:'. The interface includes several input fields for document details like 'Datum slanja emailom' (Date sent via email) and 'Status slanja emailom (T=uspješno, F=neuspješno)' (Status of sending via email (T=successful, F=unsuccessful)). There are also fields for 'Kupac' (Customer), 'Ur.Prod.' (Product), 'Preuzeo' (Received by), 'Rabat(%)' (Discount(%)), and 'Osnovica predujma' (Main leasehold). A large grid table displays item details such as 'Id Šifra' (ID/Serial), 'Naziv' (Name), 'JmJ' (Unit), 'Količina' (Quantity), 'PRDcijena' (Unit Price), 'Rabat% Pg' (Discount % Pg), 'PDV%' (PDV %), 'Marža%' (Margin %), and 'NBVcijena' (Net Value). At the bottom, there are buttons for 'Fakturirao' (Billed by), 'Direktor' (Director), 'Pronađi Šifru' (Find Serial), 'SumNetoFAK' (Sum Net FAK), 'BrziPrint' (Quick Print), 'RN -->E-mail' (RN -->Email), and navigation buttons like 'Temeljnica' (Main), 'Prvi' (First), 'Prethodni' (Previous), 'Sljedeći' (Next), 'Zadnji' (Last), 'Progredi' (Progress), 'Ispisi' (Print), 'Dodaj' (Add), 'Unesi' (Enter), 'Obriši' (Delete), and 'Izlaz' (Exit). The 'Import PON' button is highlighted with a red box.

Slika 18: Primjer - Obrazac za izradu fakture (Izvor: TRENIS, 2022.)

Nakon što smo isprintali račun, prilažemo ga uz naručenu robu i šaljemo kupcu. Na Slici 19 vidljiv je ispis računa i svi potrebni podatci vezani uz plaćanje – koliko iznosi cassa sconto, PDV, ...

FIRMA				
Predstavništvo Split Vojovnica HR 21000 Split	Predstavništvo Osijek Jutna obalačica HR 37000 Osijek	Predstavništvo Đakovo Anti Gajevića HR 21400 Đakovo	Predstavništvo Zagreb Ulica Demokratskog naroda HR 21000 Zagreb	Broj računa:
111 - izmisliti				
190 - magazin, i servis				
140 - finansije	T: +385 21 459822 P: +385 21 459822	T: +385 51 27522 P: +385 51 27522	T: +385 51 216944 P: +385 51 216944	T: +385 25 629888 P: +385 25 629888
120 - pruzaji				

R-1

Mjesto izdavanja: ZAGREB

KNJIŽARA ART, VL ANKA KOVAČEVIĆ

OIB:

CAVATSKA 2C

51000 RIJEKA, HRVATSKA

RAČUN BROJ: 1/WP1/1

DatumRač: 06.09.2022.

ValutaRač: 20.09.2022. MT komerc: K01

Poz. na br: 02 4433-000001-K01

Vrijeme izdavanja: 5.9.2022. 9:14:51

Ispostavljamo Vam račun za isporučenu robu - izvršenu uslugu, temeljem narudžbe od 06.09.2022. broj 588/22 I otpremnica od broj _____ uz odobrenje kassakonta od 12,00 %.

Stranac 1

R.br	Šifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMK PDV-a	Količina	Cijena bruto Cijena neto	Rabat	Iznos bruto Iznos neto
1	CAD104001	Lija Mili bijelična, tvrd i svez, A4	25,00	200,000	10,00 5,00 15,0000	5,00	2.100,00 5.211,00
2	CAD104002	Maped, vlastane pastele, 12/1	25,00	50,000	9,00 5,00 9,0000	5,00	450,00 485,50
3	AHD102001	Maped, gumičica za brišenje, Mini Baby	25,00	100,000	0,00 0,00 0,0000	0,00	0,00 0,00
4	AHD102002	Maped, grafična olovka s gumicom, HB MAP 861612	KOM	25,00	70,000	2,00 6,00 1,9000	140,00 123,00

Napomene iz RN Br: 000001-K01	Vrijednost robe: 4.010,00 - Iznos rabata: 200,50 - Iznos kassakonta: 407,14 Osnovica PDV-a: 3.352,36 +Iznos PDV-a: 838,08 Oslabljeno PDV-a: 0,00 UKUPNO: 4.190,45
Predsjednik: 0,00 Način plaćanja: Transakcijski račun *Kod plaćanja molimo upišite pozivnu broj redjene: *	Ukupno za platiti: 4.190,45

RAČUN IZDAO/LA:

Fakturirao K

M.P.

DIREKTOR:

Direktor

Slika 19: Primjer - Ispis fakture (Izvor: TRENIS, 2022.)

Kupac je zaprimio robu i primijetio da su dvije kutije s voštanim pastelama oštećene i da su pastelete popucale. Poslao nam je natrag te dvije kutije uz povratnicu na kojoj pišu artikli koje vraća.

Naš prvi zadatak je napraviti storno računa, s artiklima koje je kupac vratio (dvije kutije voštanih pastela), s negativnim predznakom kako bi stanje na kraju bilo jednako onoj količini koju je kupac zapravo dobio, a to je 48 komada. Nakon što je napravljen storno računa, ispisuje se novi račun s promijenjenim podatcima (voštane pastelete = 48 komada) i radi se obavijest o knjiženju.

Obavijest o knjiženju radi se kako bi se napravio povrat u financijskom knjigovodstvu. Popunjava se zaglavje obrasca s valutom plaćanja koja iznosi 15 dana, šifrom i nazivom

kupca, brojem i datumom računa, brojem i datumom povratnice od kupca, tipom fakture (obavijest), šifrom i nazivom voštanih pastela koje su vraćene, količinom (2 komada), prodajnom cijenom i rabatom. Kad se popune svi podatci, obavijest je potrebno zaključiti u bazi izlaznih računa klikom na tipku koja je označena crvenom bojom na Slici 20.

OBAVIJEST:

Id: 2022000001		Godina: 2022	BrOba: 000001	DatOba: 5.9.2022.	Valuta: 15	Import POK	Import POI	Zaključi u IRA	
Kupac: 4433 KNJIŽARA ART ,VL ANKA KOVAČEVIĆ				MjTrtKom: K01	KOMERCIJALISTA K01				
BrojRAČ: 000001	DatRAČ: 5.9.2022.	BrojPOK: 549/22	DatPOK: 9.9.2022.	Zaključeno:					
Rabat(%): 5,00	Tip_fakt: OBA	PDV-stavka: II.03.	TipTem:	Kskonto%: 12,00	Napomene: memo	Pronađi Šifru			
BrojGO:		BrojRNL:							
Id Šifra	Naziv	JmJ	Količina	PRDcijena	Rabat%Pg	PDV% Marža%	NBcijen		
2 CA0104002	Maped, voštane pastele, 12/1	kom	2,000	9,80	5,00	01	25,00	0,000	0,00
<input type="button" value="Prvi"/> <input type="button" value="Prethodni"/> <input type="button" value="Slijedeći"/> <input type="button" value="Zadnji"/> <input type="button" value="Pronadi"/> <input type="button" value="Ispisi"/> <input type="button" value="Dodaj"/> <input type="button" value="Unesi"/> <input type="button" value="Obriši"/> <input type="button" value="Izlaz"/>									
1 / 1									

Slika 20: Primjer - Obrazac za izradu obavijesti o knjiženju (Izvor: TRENIS, 2022.)

Na Slici 21 vidljiv je ispis obavijesti koji sadrži naziv i količinu vraćenih artikala te cijenu.

FIRMA	Predstavništvo Split Vlasnik: S.A. HR-21000 SPLIT	Predstavništvo Šibenik Vlasnik: S.A. HR-21140 ŠIBENIK	Predstavništvo Đakovo Vlasnik: S.A. HR-21400 ĐAKOVAC	Predstavništvo Zagreb Vlasnik: S.A. HR-10100 ZAGREB	Braćevi Šimunić
111 - osnivač					
129 - mješovit servis	T: +385 21 49662	T: +385 31 27517	T: +385 31 61644	T: +385 23 62391	
142 - finansija	F: +385 21 49662	F: +385 31 27517	F: +385 31 61644	F: +385 23 62391	

Mjesto izdavanja: ZAGREB

R-1

OBAVIJEŠT Broj: 2/VP1/1

KNJIŽARA ART, VL. ANKA KOVAČEVIĆ

OIB:

CAVTATSKA 2C

51000 RIJEKA, HRVATSKA

HRVATSKA

DatumDBA: 05.09.2022.

VrijemeDBA: 20.09.2022.

BrojDBA: 000001

MT komerc: K01

Vrijeme izdavanja: 5.9.2022. 9:25:57

Ispostavljamo Vam ODOBRENJE - TEREĆENJE za robu - uslugu, temeljem računa

od 05.09.2022. broj 000001 i povratnice od 09.09.2022. broj 540/22.

R.br	Sifra	NAZIV ROBE - USLUGE	JMM	Rab%	PDV%	Količina	Cijena / Iznos
1	CAD104002		kom	5,00	25,00	2,000	9,80
Maped, voštana pastila, 12/1							
Napomena: * Kod plaćanja u cijeli upečaći pozitivna dobit računa.							
							
Vrijednost robe: 19,80							
- Iznos rabata: 0,98							
- Iznos kasackonta: 2,23							
Osnovica PDV-a: 16,39							
+ Iznos PDV-a: 4,10							
Oslabđeno PDV-a: 0,00							
U K U P N O : 20,49							

OBAVIJEŠT IZDAO/LA:

Snježana YYYYYY

M.P.

DIREKTOR:

Direktor x

Slika 21: Primjer - Ispis obavijesti o knjiženju (Izvor: TRENIS, 2022.)

8. Zaključak

Uvođenjem poslovnih programskih aplikacija u poduzeće, može se brzo, lako i efikasno poslovati. Korisnicima omogućuju brz i lak pregled traženih podataka bez da napuštaju svoje radno mjesto kako bi na primjer otišli u skladište pogledati koliko ima nekog artikla na stanju. Važno je da svako poduzeće radi na ažuriranju i poboljšavanju aplikacije koje koriste za poslovanje kako ne bi došlo do zastoja u radu i neželjenih grešaka.

Ovaj rad baziran je na modulu Fakturiranja koji se odnosi na četiri važna dokumenta – ponudu, predračun, račun i obavijest o knjiženju. Svaki od tih dokumenata detaljno je objašnjen i prikazan u aplikaciji TRENIS. Najvažniji dokument je račun ili faktura jer na temelju tog dokumenta kupci plaćaju kupljenu robu. Faktura može biti napravljena na temelju ponude, predračuna, otpremnice i izdatnice što znači da su svi dokumenti povezani.

Prikazan je i programski, podatkovni i procesni pogled na modul fakturiranja. Spominju se i vrste računa, načini plaćanja, rabati, veleprodaja i maloprodaja, podatci koji se nalaze na svakom od ranije spomenutih dokumenata te njihova sučelja u aplikaciji TRENIS.

Na samom kraju, prethodna teorija prikazana je kroz primjer koji je napravljen u aplikaciji TRENIS.

Možemo zaključiti da su poslovne programske aplikacije kao i modul Fakturiranja vrlo važni za svako poduzeće jer omogućuju efikasno poslovanje, a pojedini moduli kao i dokumenti vrlo su bitni za naš poslovni odnos s kupcima.

9. Popis literature

1. Aestus Group (2021). Što mora sadržavati račun? Preuzeto 12.09.2022. s <https://aestus.hr/sastavni-dijelovi-racuna-primjer/>
2. Enciklopedija (2022). Rabat Preuzeto 01.09.2022. s <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=51347>
3. Gadget-info.com (2019). Razlika između veleprodaje i maloprodaje Preuzeto 23.08.2022. s <https://hr.gadget-info.com/difference-between-wholesale>
4. Heklanje. (2022). Kako funkcionira avansno plaćanje? Preuzeto 31.08.2022. s <https://www.heklanje.net/blog/kako-funkcionira-avansno-placanje/>
5. JDizajn, (2022). Odobravanje popusta u trgovini Preuzeto 01.09.2022. s <https://idizajn.hr/odobravanje-popusta-u-trgovini>
6. Makora. (2022). Računi-vrste i obvezni sadržaj Preuzeto 03.08.2022. s <https://makora.hr/racuni-vrste-i-obvezni-sadrzaj/>
7. Mentorica.biz, (2022). Morate znati koja je razlika između računa, predračuna i računa za predujam Preuzeto 12.09.2022. s <https://mentorica.biz/pitanja-i-odgovori/racunovodstvo-i-financije/morate-znati-koja-razlika-izmedu-racuna-predracuna-i-racuna-predujam-439/>
8. Minimax, (2016). Ponuda ili predračun? Preuzeto 12.09.2022. s <https://www.minimax.hr/blog-ponuda-ili-predracun/>
9. N-Lab software. (2022). Reklamacije i povrati od kupaca Preuzeto 25.07.2022. s <https://www.n-lab4b.com/hr/content/reklamacije-i-povrati-od-kupaca>
10. Novac.net. (2011). Razlika između računa i predračuna Preuzeto 12.09.2022. s <http://savjeti.novac.net/blogovi/razlika-izmedu-racuna-i-predracuna/>
11. Pogodak. (2022). Što je obročna otplata Preuzeto 31.08.2022. s <https://www.pogodak.hr/sto-je-obrocna-otplata/>
12. Porezna uprava, (2013). Porez na dodanu vrijednost – Izdavanje računa i knjigovodstvena dokumentacija Preuzeto 23.08.2022. s https://www.porezna-uprava.hr/HR_publikacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=18716
13. Progreso grupa (2021). Kreditne kartice – sve što trebate znati Preuzeto 31.08.2022. s <https://www.progreso.hr/blog/kreditne-kartice/>
14. progIS (2022). Održavanje poslovnih aplikacija Preuzeto 07.09.2022. s <https://www.progis.hr/hr/usluge/odrzavanje-poslovnih-aplikacija/>
15. Relago (2021). Storniranje računa Preuzeto 19.07.2022. s <https://www.relago.hr/RelaGO/BlogPost?id=156&nameForDisplay=Storniranje-racuna>

16. Relago, (2017). Financijsko odobrenje i financijsko terećenje (knjižna odobrenja i knjižna terećenja) Preuzeto 19.07.2022. s <https://www.relago.hr/RelaGO/BlogPost?id=93&nameForDisplay=Financijsko-odobrenje-i-financijsko-terecenje-knjizna-odobrenja-i-knjizna-terecenja>
17. RTL (2017). Uplatnica za bezgotovinsko plaćanje Preuzeto 01.09.2022. s <https://www rtl hr/zivot/sos/virman-sto-je-virman-i-kako-izgleda-placanje-virmanom-37fb647a-b9f0-11ec-8e95-0242ac120020>
18. S., Taylor (2002). Gartsideovi Modeli poslovnih pisama i ostalih poslovnih dokumenata (5. izdanje). Zagreb: MATE. (str. 56 – 90)
19. SoftCRM (2014). Koji načini plaćanja postoje? Preuzeto 31.08.2022. s https://soft-crm.net/hr_HR/blog/koji-nacini-placanja-postoje
20. TEB poslovno savjetovanje (2020). Plaćanje i naplata gotovim novcem Preuzeto 01.09.2020. s <https://www.teb.hr/novosti/2020/placanje-i-naplata-gotovim-novcem/>
21. TRENIS aplikacija (2022). Samostalni rad u aplikaciji s vlastitim podatcima.
22. VIZ, 2022. Računovodstvo i financije. Računi Preuzeto 03.08.2022. s <http://www.viz.hr/racuni/>
23. Vidačić S, (2019/2020.a) Konceptualni modeli poslovnih aplikacija. PPT prezentacija. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin. preuzeto 25.07.2022. s <https://elfarchive1920.foi.hr/course/view.php?id=240>
24. Vidačić S, (2019/2020.b) Pojam, uloga i značaj poslovnih aplikacija. PPT prezentacija. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin. preuzeto 25.07.2022. s <https://elfarchive1920.foi.hr/course/view.php?id=240>
25. Vidačić S, (2008.a) TRENIS Osnovna navigacija u modulima. AV prezentacija. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin
26. Vidačić S, (2008.b) TRENIS Financijsko - Ponude. AV prezentacija. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin
27. Vidačić S, (2008.c) TRENIS Financijsko – Fakture_Obavijesti. AV prezentacija. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike Varaždin

10. Popis slika

Slika 1: Proces od upita do otpremnice i računa (Izvor: vlastita izrada)	4
Slika 2: Sučelje početne stranice u aplikaciji TRENIS (Izvor: Vidačić, 2008.a)	13
Slika 3: Izbornik modula Fakturiranje (Izvor: Vidačić, 2008.a)	14
Slika 4: Sučelje izbornika ponude (Izvor: Vidačić, 2008.a)	15
Slika 5: Obrazac za kreiranje ponude (Izvor. Vidačić, 2008.b)	16
Slika 6: Prikaz ispisa ponude (Izvor: Vidačić, 2008.b).....	16
Slika 7: Sučelje izbornika predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b).....	17
Slika 8: Obrazac za kreiranje predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b).....	18
Slika 9: Prikaz ispisa predračuna (Izvor: Vidačić, 2008.b)	18
Slika 10: Sučelje izbornika fakture (Izvor: Vidačić, 2008.c).....	19
Slika 11: Obrazac za kreiranje fakture (Izvor: Vidačić, 2008.c)	20
Slika 12: Prikaz ispisa fakture (Izvor: aplikacija Vidačić, 2008.c).....	20
Slika 13: Sučelje izbornika obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)	21
Slika 14: Obrazac za kreiranje obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)	22
Slika 15: Prikaz ispisa obavijesti o knjiženju (Izvor: Vidačić, 2008.c)	22
Slika 16: Primjer - obrazac za izradu ponude (Izvor: TRENIS, 2022.).....	23
Slika 17: Primjer - Ispis ponude (Izvor: TRENIS, 2022.)	24
Slika 18: Primjer - Obrazac za izradu fakture (Izvor: TRENIS, 2022.)	25
Slika 19: Primjer - Ispis fakture (Izvor: TRENIS, 2022.)	26
Slika 20: Primjer - Obrazac za izradu obavijesti o knjiženju (Izvor: TRENIS, 2022.)	27
Slika 21: Primjer - Ispis obavijesti o knjiženju (Izvor: TRENIS, 2022.).....	28

11. Popis tablica

Tablica 1 Karakteristike aplikacije.....	8
Tablica 2 Popis podatka koji se nalaze na dokumentima	12